

2- Temsilden hakikate geçiş

İşte ey nefsi-pür-heves! Şu misalin dürbünü ile hakikatin yüzüne bak. Amma o padişah ise ezel ebed Sultanı olan Rabb'in, Hâlık'ındır. Ve o çiftlikler, makineler, âletler, mizanlar ise senin daire-i hayatın içindeki mâmelekin ve o mâmelekin içindeki cisim, ruh ve kalbin ve onlar içindeki göz ve dil, akıl ve hayal gibi zahirî ve bâtinî hâsselerindir. Ve o yaver-i ekrem ise Resul-i Kerîm'dir. Ve o ferman-ı ahkem ise Kur'an-ı Hakîm'dir ki bahsinde bulunduğumuz ticaret-i azîmeyi, şu âyetle ilan ediyor:

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ

Ve o dalgalı muharebe meydanı ise şu fırtınalı dünya yüzüdür ki durmuyor, dönüyor, bozuluyor ve her insanın aklına şu fikri veriyor: "Madem her şey elimizden çıkacak, fâni olup kaybolacak. Acaba bâkiye tebdil edip ibka etmek çaresi yok mu?" deyip düşünürken birden semavî sadâ-yı Kur'an iştiliyor. Der: "Evet, var. Hem beş mertebe kârlı bir surette güzel ve rahat bir çaresi var."

Sual: Nedir?

Elcevap: Emaneti, sahib-i hakikisine satmak.

İşte o satışta, **beş derece kâr içinde kâr** var.

İşte ey nefsi-pür-heves!

Şu misalin dürbünüyle hakikatin yüzüne bir daha bak; ama bu defa sadece aklınla değil, kalbinle bak... Çünkü burada anlatılan, uzak bir hikâye değil; senin her gün soluduğun hayatın ta kendisidir.

O padişah, sıradan bir hükümdar değildir; ezel ve ebed Sultanı olan Rabb'indir. Mülkü sonu olan bir iktidar değil; varlığı yoklukla sarsılmayan, kudreti tükenmeyen bir Saltanatın Sahibidir. O'nun verdiği emanet, geri alınmak için verilmiştir; ama rahmetiyle, geri alırken

ebedî bir kazanca çevirmek ister.

O çiftlikler, makineler ve âletler, senin “benim” diye sarıldığın her şeydir.

Bedenin... Bir gün seni taşıyamayacak hâle gelecek olan bedenin.

Ruhun... Kabre seninle girecek olan yegâne hakikatin.

Kalbin... Kırıldığında bütün dünyanın sustuğu o hassas merkez.

Gözün, dilin, aklın, hayalin, malın, mülkün yani kısaca benim dediklerin... Hepsi sana verilmiş birer nimet değil sadece; aynı zamanda sorulacak birer emanettir. Ve vakit dolduğunda, hepsi senden sessizce alınacaktır.

O yaver-i ekrem, seni uyandırmak için gönderilen şefkatli elçidir. Resûl-i Kerîm'dir. Seni kurtarmak için konuşur getirdiği teklif, şu fani hayatı değil, ebediyeti ilgilendirir.

O ferman-ı ahkem, Kur'ân-ı Hakîm'dir. Sıradan bir kitap değil; Alemlerin Rabbinden gelen son ihtardır. “Canını ve malını bana ver; karşılığında Cenneti al” diyen bir ilâhî çağrıdır bu. Pazarlık yoktur; ama aldatma da yoktur. Ne verdiği ve ne kazandığını açıkça ilan eder.

O dalgalı muharebe meydanı, durmadan sallanan şu dünya yüzüdür. Bugün güldürür, yarın ağlatır. Bugün verdiği, yarın geri alır. Kimseye “kal” demez. Gençliği ihtiyarlığa, sıhhati hastalığa, varlığı yokluğa çevirir.

İşte bu dünya, insana her gün şu acı suali fısıldar: “Madem her şey elimizden çıkacak, fânî olup kaybolacak...” diye düşünür insan. Elindeki nimetlere bakar; gençliğin gittiğini, kuvvetin söndüğünü, malın dağıldığını görür. Tutmak ister ama tutamaz; sahip olmak ister ama kalmaz. Her şey avuçlarından su gibi akar gider.

İşte tam bu noktada kalp sızlar, akıl durur ve insan içinden çaresizce sorar: “Acaba bu gidişi durdurmanın, bu kayboluşu ebediyete çevirmenin, fânîyi bâkî kılmanın bir yolu yok mu?” Ve tam bu sorunun kalbi yaktığı yerde, **Kur'ân'ın semavî sedâsı** duyulur: “Evet, bir çare var. Hem öyle bir çare ki, kaybettirmez; kazandırır. Hem de beş mertebe kâr içinde kâr...”

Sual: Bu çare nedir?

Cevap: Emaneti, sahib-i hakikîsine satmak.

“Emaneti, sahib-i hakikîsine satmak...”

Ne kadar ince, ne kadar sarsıcı bir ifade... Çünkü bu cümle, insanın bütün gururunu tek hamlede yerle bir eder.

Emanet zaten **senin değildir**. Sahip olduğun zannı, en baştan yanlıştır. Canın, malın, gençliğin, aklın, kalbin... Hiçbiri sana ait olarak verilmedi. Hepsi, senden **alınmak üzere**, belli bir vakte kadar eline bırakılmış şeylerdir. Sen malik değil, **emanetçisin**. Ve emanetin akıbeti bellidir: Süresi dolunca geri alınır.

İşte bu noktada satış kelimesi insanı sarsar. Çünkü normalde insan, kendi malını satar. Burada ise sana ait olmayan bir şeyi satıyorsun. Ama rahmet burada tecelli eder: Allah, zaten senden alınacak olan emaneti, **alırken parasını da vererek** alıyor. Hem de peşin, hem de ebedî bir bedelle...

İşte bu satışta, **beş derece kâr içinde kâr** vardır. Satmamak ise; sonunda her şeyi kaybedip, bir de “neden satmadım?” diye yanmak demektir.

Bu yüzden bu çağrı sadece bir öğüt değil; **bir kurtuluş davetidir.**